

Bij Open Deur nummer 5, mei 2007

In gesprek over: Toen het christendom nog jong was

Hoe jong of oud we ook zijn we kennen allemaal de verzuchting 'toen ik jong was' of 'vroeger' Terugkijken doen we soms met weemoed, soms met een gelukkig gevoel, soms met boosheid en verdriet, soms uit nieuwsgierigheid. En soms leren we van het verleden.

Op religieus gebied zien we dat momenteel ook gebeuren. Oude religieuze geschriften, gebruiken en rituelen die jarenlang onder het stof lagen worden opgepoetst en hergebruikt. We geloven weer in 'iets' of in ieder geval in meer dan niets.

Binnen de christelijke traditie zien we dat het samen eten, bidden en getuigen uit de vergetelheid komt. Gebruiken uit de eerste gemeenten worden herontdekt en ingezet als nieuwe vormen van gemeente-zijn. Daardoor ontstaat weer hoop op nieuwe kansen voor de kerk.

- *Wat kunnen we van het verleden leren?*
- *Welke oude gebruiken, normen en waarden zou u willen oppoetsen en in een nieuw jasje willen steken?*

Christen gemeenten uit verleden en heden vergeleken

In het artikel 'Een geloof met een hoge prijs' wordt gesteld dat de eerste generatie christenen op zoek was naar veiligheid en verzorging. Aan mensen die werkten in de prostitutie, met geweld in relaties te maken hadden of gedwongen werden abortus te plegen, werd bescherming geboden. Deze van oorsprong christelijk normen en waarden zijn geïntegreerd en veelal overgenomen in onze westerse cultuur. Hieruit zou je kunnen concluderen dat we als gemeente van Christus geen taak meer hebben! Maar is dat ook zo?

Naast de aandacht die zij aan onderdrukten boden beleden de eerste Christenen hun geloof met verve. Het waren overtuigde propagandisten van het christelijke geloof die daar tevens veel voor over hadden. Ze ontzegden zich aardse genoegens, ontbeerden martelingen, kozen voor een 'nieuw' leven en vormden zo een christen gemeente.

- *Waarom bent u lid van een christelijk geloofsgemeenschap?*
- *Hoe dichtbij of veraf staan wij van de eerste christen gemeenten?*

De volgende 7 stellingen bieden de mogelijkheid in gesprek te gaan over de persoonlijke drijfveren om deel uit te willen maken van een geloofsgemeenschap.

Het tweede blok stellingen kunt u gebruiken om een profiel te maken van uw eigen geloofsgemeenschap. Om tot een vergelijk te komen met de eerste christen gemeenten kan het profiel worden besproken aan de hand van een aantal bijbelgedeelten uit Handelingen, bijvoorbeeld 2:14-40 of 4:32-35.

Stellingen:

- De gemeente biedt mij bescherming.
- Ik heb de gemeente nodig om de verbondenheid van het geloof te delen.
- Ik heb de gemeente nodig om de relatie met God aan te gaan.
- De gemeente is de plaats waar ik de bron van wijsheid kan vinden.
- Ik heb de gemeente nodig om het christelijke geloof aan anderen te verkondigen.
- Ik heb de gemeente nodig om bevrijd te worden van de zonde, de wet, de dood.
- Ik heb de gemeente nodig om de leiding van de Heilige Geest te ervaren.
- Een gemeente moet hulpbehoevenden helpen.

- Een gemeente is er om elkaar te bemoedigen.
- Een gemeente moet er zijn om mensen op scharniermomenten in hun leven bij te staan.
- Een gemeente is noodzakelijk voor de verspreiding van het christelijke geloof.
- Een gemeente is er om de rechte leer te verkondigen.
- Een gemeente moet een spirituele plaats zijn voor alle religies.
- Om antwoord te krijgen op levensvragen is een gemeente nodig waar deze vragen gesteld mogen worden.
- Niet alleen de voorganger maar ook de leden van de gemeente hebben de taak te getuigen van hun geloof.
- Een gemeente moet er zijn voor gezamenlijk gebed.

Getuigenis

Terwijl de kerken van het westen op hun retour zijn, zijn die in de meest kwetsbare gebieden van de wereld springlevend. Daar vinden de mensen die zich afgeschreven voelen bevrijding in de bijbelverhalen. Wat je daar ziet gebeuren herinnert aan het begin van Jezus optreden. Niet in de centra van de macht als Jeruzalem en Judea, maar uitgerekend in het marginale en verdrukte Galilea wordt zijn boodschap herkend en getuigen mensen van hun geloof.

Christenen in het westen kunnen of durven vaak niet te getuigen van hun geloof, zijn ver verwijderd van de leefwereld van de Bijbel en zitten vastgeroest aan kerkelijke regels en wetten. Terwijl toch bijna wekelijks de geloofsbelijdenis in kerken wordt gelezen of gezongen, de Bijbel open gaat, de Schrift wordt uitgelegd, kerkelijke regels ter discussie worden gesteld. Op de vraag 'geloof je?' komen vaak oppervlakkige antwoorden als 'ik geloof wel dat er iets is' of 'ik geloof wel in een hogere macht.' Blijkbaar is het moeilijk datgene wat we lezen en horen te vertalen in eigen geloofstaal en in ons handelen.

De volgende werkvorm daagt uit om dat wat u gelooft onder woorden te brengen. Tevens biedt het de mogelijkheid de overeenkomsten en verschillen te bespreken tussen de persoonlijke geloofsbelijdenis en één van de centrale christelijke geloofsbelijdenissen: de apostolische geloofsbelijdenis.

Schrijven van een persoonlijke getuigenis

Iedere deelnemer wordt gevraagd een persoonlijke geloofsbelijdenis te schrijven. Daarbij kunnen de volgende vragen als leidraad dienen: Wie is God voor mij? Wie is Jezus Christus voor mij? Wat geloof ik wel/niet? Wat vind ik van belang om door te geven aan anderen? Wat vind ik van de kerk? Waar vertrouw ik op? Hoe wil ik uiting geven aan mijn geloof?

De geloofsbelijdenissen worden afhankelijk van de grootte van de groep plenair of in tweetallen voorgelezen.

Daarna wordt de persoonlijke geloofsbelijdenis naast bijvoorbeeld de apostolische geloofsbelijdenis gelegd en vergeleken.

De volgende vragen kunnen daarbij als hulpmiddel dienen voor gesprek:

- *Waarin onderscheidt zich de persoonlijke geloofsbelijdenis met de (apostolische) geloofsbelijdenis.*
- *Welke woorden of passages uit de (apostolische) geloofsbelijdenis wil je absoluut niet/wel gebruiken in je persoonlijke geloofsbelijdenis?*
- *Wat is hiervan de reden?*

Deze leidraad werd geschreven door Alice Gideonse, werkzaam als gemeenteadviseur bij het Protestants Dienstencentrum Zeeland.

Contactpersoon voor een gratis abonnement op deze gespreksleidraad is (mw) Jos Postma, telefoon 030 880 1468, e-mail: j.postma@pkn.nl.